

ΙΣΟΚΡΑΤΗ «ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ» ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Β' Αθηναϊκή Συμμαχία και το καταστατικό της;

- 378 π.Χ οι Αθηναίοι, αφού συμάχησαν με τους Θηβαίους πρότειναν τη συγκρότηση μιας αμυντικής συμμαχίας Στόχος : ν' αντιμετωπισθεί η επεκτατική πολιτική της Σπάρτης και οι συνεχείς επεμβάσεις της στα εσωτερικά των άλλων πόλεων-κρατών.
- Τα συμφέροντα των μελών εξυπηρετούνταν από ένα συμβούλιο, το *συνέδριον*, με έδρα την Αθήνα.
- Την τελική απόφαση λάμβανε η Εκκλησία του δήμου της Αθήνας, όπου υποβάλλονταν οι προτάσεις του συνεδρίου.
- Οι Αθηναίοι μπορούσαν να επηρεάζουν τις αποφάσεις του συμμαχικού συμβουλίου καθοδηγώντας την ψήφο των ασθενέστερων μελών.
- Στο καταστατικό της Β' Αθηναϊκής συμμαχίας, με πρόταση του ρήτορα από τις Αφίδνες Καλλίστρατου, καθιερώθηκε ένας νέος όρος, «*συντάξεις*», για τη δήλωση των οικονομικών συνδρομών που κατέβαλλαν οι σύμμαχοι για την κοινή άμυνα.

Γιατί αποδυναμώθηκε η Β' Αθηναϊκή Συμμαχία;

- Τα πρώτα χρόνια σημειώθηκε κάποια πρόοδος χάρη στην ικανότητα δυο αξιόλογων στρατηγών της Αθήνας, του Χαβρία και του Τιμοθέου: ενίσχυσαν τη συμμαχία με την προσάρτηση πόλεων, ιδίως της Μακεδονίας.
- η συμμαχία άρχισε να αποδυναμώνεται, όταν έπαυσε να είναι έντονος ο κοινός φόβος από την επιθετικότητα της Σπάρτης.
- Οι Αθηναίοι σύντομα άρχισαν να ενεργούν εναντίον του πνεύματος των συμφωνιών με τους συμμάχους και να διαπράττουν τα ίδια θανάσιμα σφάλματα, όπως και κατά την Α' Αθηναϊκή συμμαχία :
 - αναλάμβαναν υποχρεώσεις δεσμευτικές για τους συμμάχους ή με επιπτώσεις σε βάρος τους.
 - επενέβαιναν στα εσωτερικά των συμμαχικών πόλεων εγκαθιστώντας κληρουχίες
 - ασκούσαν ολοένα και μεγαλύτερη οικονομική καταπίεση.
- Συνέπεια : αναπτύχθηκαν έντονα αντιαθηναϊκά αισθήματα στους συμμάχους (ακόμη και τους δημοκρατικούς), που, άλλοι περισσότερο άλλοι λιγότερο, ήθελαν να απαλλαγούν από την Αθηναϊκή συμμαχία που δεν τους απέφερε κανένα κέρδος, ενώ τους βάρυνε υπέρμετρα και αδικαιολόγητα.

Ο Συμμαχικός Πόλεμος

- Το 358 π.Χ., με την υποστήριξη του σατραπή της Καρίας Μανσώλου, ο οποίος επιθυμούσε να επεκτείνει τον έλεγχο του και στα νησιά του Αιγαίου, η Ρόδος, η Χίος και η Κως αποστάτησαν από τη συμμαχία.
- Ένα χρόνο αργότερα ξέσπασε ο «Συμμαχικός πόλεμος».
- Στην έκρηξη του πολέμου συνέτεινε και η άστοχη ενέργεια του στρατηγού Χάρη:
 - ο οποίος ανί να βαδίσει καιά της Αμφιπόλεως, όπως ήσαν οι ενιορές της πόλης, στράφηκε κατά των νησιών νομίζοντας πως έτσι θα ωφελούσε περισσότερο την Αθήνα.
 - Τα σχέδια του όμως απέτυχαν, γιατί οι νησιώτες αντιστάθηκαν με σθένος.
 - Διαφάνηκε μάλιστα ο κίνδυνος να μετατοπισθούν οι εχθροπραξίες στην Αττική.

Ο «Περί Ειρήνης» λόγος του Ισοκράτη

- Η κατάσταση εγκυμονούσε μεγάλους κινδύνους για την Αθήνα.
- Τότε αναλαμβάνει να γράψει ο Ισοκράτης τον Περί Ειρήνης (ή Συμμαχικών κατά τον Αριστοτέλη) λόγο, με σκοπό να πείσει τους Αθηναίους να συνάψουν ειρήνη.
- Η ακριβής χρονολογία συγγραφής του λόγου δεν είναι βέβαιη· πιστεύεται ότι ο λόγος συντάχθηκε και αμέσως κυκλοφόρησε ως πολιτικό φυλλάδιο το 356 π.Χ.